

ATODIAD 3

Ymchwiliad Craffu Caffael Cynaliadwy – prif ganfyddiadau o’r Ymchwiliad Craffu a’r prif ganfyddiadau perthnasol o’r Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael Cyngor Gwynedd

Darganfuwyd bod y prif negeseuon o’r cyfweiliadau gyda’r pum swyddog gan y grŵp ymchwiliad craffu yn debyg iawn i’r negeseuon yn deillio o’r adolygiad trefniadau a phrosesau caffael y Cyngor.

Darganfuwyd bod nifer o uwch swyddogion y Cyngor wedi mynychu sesiynau hyfforddiant rhwng 2005 a 2011, yn cynnwys Penaethiaid Adran, Rheolwyr ac Arweinwyr Maes a Staff Craidd.

ATODIAD 3

Gwasanaethau Cymdeithasol	
Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
<p>Nid oedd yr unigolyn yn gwybod am y Polisi a Chanllawiau Caffael Cynaliadwy, Y Rhestr Wirio na'r Uned Caffael Corfforaethol.</p> <p>Nifer o swyddogion o'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol wedi derbyn hyfforddiant caffael: 14</p>	<p>Yr Adran yn ymwybodol bod rhai o fframweithiau Gogledd Cymru wedi defnyddio cymalau cymdeithasol yn ei chytundebau.</p> <p>Nid oedd yr Adran yn ymwybodol o'r polisi</p> <p>Yr Adran angen mwy o wybodaeth a chefnogaeth ar y ffordd ymlaen. Gofyn a oes hyfforddiant ar gael.</p>

Priffyrdd	
Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
<p>Byddir yn defnyddio'r polisi diweddaraf i baratoi tendr.</p> <p>Wedi mynychu cwrs 'Prynu a Chontractau' yn 2010.</p> <p>Wedi edrych ar y Polisi Caffael Cynaliadwy ac wedi cael llawer o wybodaeth o safle we OJEU sydd yn weddol hawdd i fynd ato.</p> <p>Adroddodd y bydd yn defnyddio'r canllawiau a mynd 'trwy'r hoops' er diogelu ei hun.</p> <p>Dim yn gwybod am y Rhestr Wirio.</p> <p>Weithiau bydd blwyddyn neu ddwy yn mynd heibio heb baratoi tendr.</p> <p>Wedi rhoi'r gwaith allan i ymgynghorwyr oherwydd cymhlethdod ac arbenigedd oedd angen.</p> <p>Nifer o swyddogion o'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol wedi derbyn hyfforddiant</p>	<p>Tystiolaeth yn bodoli o ddefnyddio teclyn caffael cynaliadwy lle yr oedd modd.</p> <p>Yr Adran yn teimlo bod y math o gytundeb sydd ganddynt hwy yn gwneud hi'n anodd cynnwys ffactorau cynaliadwyedd.</p> <p>Yr Adran yn adrodd nad oedd y rheolau yn gadael iddynt ystyried cymalau cymdeithasol - dim yn caniatáu gofyn am lechi lleol.</p> <p>Yr Adran yn pryderu nad oedd cwmnïau lleol efo polisiau o'r math (cynaliadwyedd) mewn lle ac o'r herwydd yn methu cyfleoedd. Ymhellach i hyn, doedd yr Adran ddim yn meddwl bod digon o drosiant o gontractau'r Cyngor i ddisgwyl cwmnïau lleol gael achrediadau mewn lle.</p> <p>Yr Adran yn gweld y rheolau yn gaeth, ac yn sgil yn hoffi codi ei dealltwriaeth i allu bod yn fwy hyblyg.</p>

ATODIAD 3

caffael: 7

Rheoleiddio

Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
Ni chyfwelwyd swyddog o'r Adran Rheoleiddio.	<p>Yr Uned yn ymwybodol o'r polisiau ac yn eu defnyddio yn achlysurol.</p> <p>Angen arweiniad i flaenoriaethu gwahanol elfen o'r polisi.</p> <p>O ran ysbryd mae pawb yn derbyn – ond ddim yn realistig.</p> <p>Yr Uned yn teimlo bod angen mwy o hyfforddiant arnynt.</p> <p>Adnabod beth sydd yn y polisi ond gweld yn anodd rhoi yn ei le.</p> <p>Yr Uned yn cwestiynu beth ydi gwir werth ei ddefnyddio, a'i thicio bocs ydi hyn?</p>

Darparu a Hamdden

Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
Ni chyfwelwyd swyddog o'r Adran Darparu a Hamdden.	<p>Y Canolfannau ddim yn ymwybodol o'r polisi caffael cynaliadwy.</p> <p>Credwyd bod safonau diwydiant yn annog defnydd o nwyddau cynaliadwy. Mae pyllau nofio'r Cyngor wedi newid o ddernyddio 'chlorine' i asid sydd yn well i'r amgylchedd ac yn rhatach i brynu.</p> <p>Mae yna hefyd gynlluniau tebyg wedi bod ar gyfer gwresogydd. Newid o electrig i nwy, serch hyn mae cynnydd i filiau nwy wedi golygu bod yr arbedion gwreiddiol wedi lleihau.</p>

Ymgynghoriaeth Gwynedd	
Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
<p>Cyfwelwyd 2 swyddog o'r Adran Ymgynghoriaeth.</p> <p>Diffyg ymwybyddiaeth o'r Polisi Caffael Cynaliadwy a'r Rhestr Wirio.</p> <p>Gweithio yn ôl profiad a hen arferiad.</p> <p>Paratoi tendr yn aml iawn.</p> <p>Mae tîm o swyddogion yn Ymgynghoriaeth Gwynedd yn paratoi tendr dros Adrannau'r Cyngor ac yn ennill ffi am y gwaith.</p> <p>Nifer o swyddogion Ymgynghoriaeth Gwynedd wedi derbyn hyfforddiant caffael: 11</p>	<p>Yr Adran wedi cael profiad o'r teclyn caffael a'r rhestr gwirio.</p> <p>Barn bod y teclyn wedi cwestiynu'r angen i gaffael.</p> <p>Teimlo bod yr Adran wedi bod yn caffael gyda buddion cymdeithasol yn y gorffennol, ac mai 'branding' newydd ydi 'buddion cymdeithasol'. Hyn yn cael ei wneud trwy'r prif ddangosyddion perfformiad - faint o bobl leol oedd yn cael eu cyflogi, faint sydd yn siarad Cymraeg.</p> <p>Arweiniad Gwerth Cymru ar gaffael cynaliadwy wedi bod yn wael a dryslyd.</p> <p>Credu bod y trefniadau newydd yn gwneud y caffael o gynlluniau yn fwy agored i sialens, Oherwydd hyn ac i reoli'r risg, mae'r Adran wedi penderfynu yn y dyfodol bydd y 'buddion' yn gorfod bod yn rhan o'r cytundeb a ddim yn cael ei sgorio fel rhan o'r cytundeb. Buasai gwerthuso'r 'buddion' hefyd yn anodd (fel rhan o'r meini prawf). Yr Adran ddim yn gyffyrddus dyfarnu cytundeb ar sail y 'buddion' yma.</p> <p>Trafod y term 'whole life costing' – sut mae hyn yn cael ei ddiffinio? Sut mae disgwyl i'r cyngor fesur hwn? Enghraifft adeiladu lon o ansawdd gwell sydd yn para 20 mlynedd yn erbyn un gwael sydd angen ei drwsio pob 5 mlynedd?</p> <p>Credwyd bod sgiliau caffael yr Adran</p>

ATODIAD 3

	<p>wedi datblygu o brofiad tendro dros y blynyddoedd.</p> <p>Nid yw caffael yn faes/rhan o swydd benodol i neb. Fel rhan o'r swydd mae angen i bawb ymgymryd mewn caffael / comisiynu i gwblhau cymhwyster 'BEng' neu debyg. Mae swyddogion yn mynychu digwyddiadau PASS, cyfarfodydd Construction Excellence ayb i fod yn ymwybodol o ddatblygiadau yn y maes caffael. Y ddealltwriaeth fwyaf gan Reolwr yr Uned, Rheolwr Uned Busnes ac Ymgynghorwr Costau Cynorthwyol.</p> <p>Nododd y Rheolwr Uned bod y cwrs caffael mewnol ddim digon manwl, yn enwedig i'r math o waith mae'r Adran yn ei wneud.</p>
--	---

Gofal Cwsmer (Technoleg Gwybodaeth)	
Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
<p>Ni chyfwelwyd swyddog o'r Adran Gofal Cwsmer (Technoleg Gwybodaeth).</p>	<p>Nid yw'r Adran wedi rhoi ystyriaeth i'r polisi.</p> <p>Maent yn ymwybodol o enghraifft ble mae buddion cymdeithasol yn bosibl.</p> <p>Mae'r Adran yn ystyried cwmnïau lleol fel darparwyr ble yn bosibl.</p> <p>Mae rhai swyddogion o fewn yr Uned wedi cael hyfforddiant 3 mlynedd yn ôl. Mae'r Uned yn fwy ymwybodol o gaffael ond ddim yn ystyried ei hunain fel arbenigwyr.</p> <p>Nid oes trefniadau yn ei le i hyfforddi a datblygu sgiliau'r rhai sydd yn archebu/tendro ar hyn o bryd.</p>

ATODIAD 3

	<p>Mae'r Uned eisiau mwy o gymorth ar y gwaith caffael ac o'r farn buasai'n well pe bai'r gwaith yn cael ei wneud drostynt.</p> <p>Mae'r Uned yn meddwl bod diffyg cymorth cyfreithiol ac yn teimlo bod cynghorau eraill yn cael gwell cymorth caffael.</p>
--	---

NWTRA	
Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
Ni chyfwelwyd swyddog o NWTRA	<p>Cytunwyd bod yr Adran yn gwneud defnydd o fuddion cymdeithasol ar rhai o'i gytundebau. Er enghraifft, mae NWTRA wedi gwneud defnydd o fuddion cymdeithasol yn ei fframwaith contractwyr.</p> <p>Mae NWTRA yn adnabod cyd-destun cyfreithiol caffael ac yn gwneud defnydd o adnoddau o fewn y Cynghorau ar gyfer caffael (Gwynedd yn fwyaf). Doedd yr Adran ddim yn ymwybodol o unrhyw aelod o staff wedi ei gymhwyso ym maes caffael o fewn yr Adran.</p>

Uned Hyfforddi, Adnoddau Dynol	
Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
Ni chyfwelwyd swyddog o'r Uned Hyfforddi, Adnoddau Dynol.	<p>Yr Uned yn ymwybodol o'r polisi ac yn cyfeirio ato fo ond ddim yn ddwfn. Tydi'r maes ddim yn galluogi nhw i wneud dylanwad mawr.</p> <p>Bydd e-ddysgu yn cymryd lle elfennau o ddysgu wyneb i wyneb.</p> <p>Mae'r angen am gyrsiau dwyieithog yn helpu'r Uned sicrhau mai, yn y mwyaf, darparwyr lleol sydd ganddynt.</p> <p>Mae'r Uned o flaen llawer o'r</p>

ATODIAD 3

	Gwasanaethau achos ei chyfraniad yn y cyrsiau caffael. Y cyfraniad yma yn eu helpu hefo dealltwriaeth caffael.
--	--

Uned Eiddo	
Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
Ni chyfwelwyd swyddog o'r Adran Eiddo.	<p>Gwelwyd 4 swyddog o'r Uned.</p> <p>Dim llawer o ymateb ar hyn gan yr Uned.</p> <p>Un swyddog yn ymwybodol o'r polisi. Hefyd, natur ei faes ynglŷn â gwella'r amgylchedd ayyb.</p> <p>Swyddog arall wedi gweithio hefo'r Uned Caffael ar hyn ar gyfer y fframwaith cynnal a chadw ac wedi cwblhau teclyn caffael cynaliadwy a chytuno cynnwys buddion cymdeithasol yn ddibynnol ar bris / hyd y gwaith penodol.</p> <p>Un swyddog wedi mynychu cwrs caffael sylfaenol ond oedd hyn wedi anelu at lefel o staff heb unrhyw ddealltwriaeth o gaffael ac felly ddim yn ddefnyddiol iddo.</p> <p>Yr uned yn ymwybodol o'r rheolau a throthwyon y Cyngor.</p>

Adran Economi	
Ymchwiliad Craffu	Adolygiad Trefniadau a Phrosesau Caffael y Cyngor
<p>Cyfwelwyd un swyddog o'r Adran Economi.</p> <p>Mae'r swyddog yn cyd-fynd â'r Polisi a'r Canllawiau Caffael Cynaliadwy ac yn cwblhau rhestr wirio.</p>	

ATODIAD 3

Mae'r swyddog yn gwneud yn fawr o'r
Uned Caffael Corfforaethol.

Nifer o swyddogion yr Adran Economi
sydd wedi derbyn hyfforddiant caffael: 9